

AANSOEK OM PROSPEKTEERREGTE EN OMGEWINGSMAGTIGING OM TE PROSPEKTEER IN SEEKONSESSIEGEBIED 7C, LANGS DIE WESKUS DEUR TRANS ATLANTIC DIAMONDS

Datum: 8 Junie 2022   **Tyd:** 15:00 – 17:00

Lokaal: Gemeenskapsaal, Hondeklipbaai, Noord-Kaap

Aanbieder en Omgewingsassesserings-praktisyn: Cheruscha Swart – Anchor Environmental Consultants (Pty) Ltd

Bystand: Simone Louw – Anchor Environmental Consultants (Pty) Ltd

OPENBARE VERGADERING NOTAS

AFKORTINGS

Anchor	Anchor Environmental Consultants (Die Omgewingsassesserings-konsultante)
BAR	Basic Assessment Report – Basiese Assesseringsverslag
B&GPe	Belanghebbende en Geaffekteerde Partye
DFFE	Department of Forestry, Fisheries and the Environment – Department van Bosbou, Visserye en die Omgewing
DMHE	Department van Minerale Hulpbronne en Energie
EAP	Environmental Assessment Practitioner – Omgewingsassesserings-praktisyn
TAD	Trans Atlantic Diamonds (Die aansoeker)

ALGEMENE OPMERKINGS

- Soos deur die regering vereis, is COVID-19-protokolle nagekom. By aankoms is deelnemers gevra om die algemene Covid-19 vraelys te laat voltooi, hulle hande te ontsmet, seker te maak dat maskers gedra word, hulle temperatuur te neem en ver genoeg uitmekaar te sit.
- Cheruscha Swart, 'n omgewingskonsultant by Anchor Environmental Consultants (Pty) Ltd (Anchor), het almal verwelkom en die vergadering gelei.
- Simone Louw, ook 'n omgewingskonsultant by Anchor, het tegniese bystand gelewer en die minute van die vergadering geneem.
- Die vergadering is deur 34 belanghebbendes bygewoon.
- Cheruscha het verskeie onderwerpe bespreek, en deelnemers is na die aanbieding die geleentheid gebied om vrae te vra en kommentaar te lewer.

- Die gemeenskap het dit duidelik gemaak dat hulle teen die projek gekant is. Hulle is veral bekommerd oor die impak wat prospektering op hulle lewensbestaan, die omgewing en toekomstige generasies sal hê.

Die verloop van die vergadering was as volg:

1. Verwelkomings
2. “Housekeeping” reëls
3. Doel van die vergadering
4. Bekendstellings
5. Projekoorsig: Inligting soos uiteengesit in die Agtergrondinligtingsdokument is bespreek
6. Vrae
7. Afsluiting

1. VERWELKOMINGS

Me. Swart het almal om 15:15 verwelkom. In totaal het 34 mense die vergadering bygewoon.

2. “HOUSEKEEPING” REËLS

Deelnemers is die volgende gevra:

- Om seker te maak dat hulle die nodige dokumente by die ingang van die saal geteken het. Dit sluit die Covid-19 vraelys en bywoningsregister vir die vergadering in.
- Om alle vrae/ kommentaar aan Anchor te stuur deur ‘n metode van hulle keuse te gebruik (bv. per epos, telefonies of pos).
- Om alle vrae en kommentaar asseblief tot die einde van die voorlegging te hou.
- Om hulle selfone af te skakel om onderbreukings te vermy.

3. DOEL VAN DIE VERGADERING

Om aansoek te doen om prospekterregte moet omgewingsmagtiging ook verkry word. Die omgewingsmagtiging gee dan die aansoeker (prospekteerders) die reg om sekere aktiwiteite wat gepaard gaan met prospektering, uit te voer. Om omgewingsmagtiging te verkry, moet 'n Basiese Asseseringsproses uitgevoer word. Dit sluit in, onder andere, 'n assessering van die potensiële impakte van prospektering in daardie gebied, en ook 'n Openbare Deelnameproses en vergadering waartydens die gemeenskap hulle insette kan lewer en vrae kan vra oor die proses. Daar word ook 'n "Pre-Consultation" vergadering met die gemeenskappe gehou voor die spesialis- en impakstudies uitgevoer word. Die doel is om die gemeenskappe en ander geïnteresseerde en geïmpakteerde partye in kennis te stel van die projek en geassosieerde aktiwiteite en sodoende die gemeenskap se insette daarvoor te kry en vrae te beantwoord sodat hierdie in ag geneem kan word tydens die impakstudies. Die "Pre-Consultation" word ook as 'n geleentheid gebruik om kontakbesonderhede van ander belangrike gemeenskapvertegenwoordigers en organisasies te kry om hulle in kennis te stel van die proses en toekomstige openbare deelname proses. Al hierdie inligting en bevindings word dan saam met die vrae en kommentaar van die belanghebbendes in 'n verslag saamgestel en aan die Departement van Minerale Hulpbronne en Energie (DMHE) voorgelê. Lede is ingelig dat hierdie die Pre-Consultation meeting is en nie die amptelike openbare vergadering nie.

4. BEKENDSTELLINGS

Anchor Environmental Consultants is voorgestel as die Onafhanklike Omgewingsmaatskappy wat deur die aansoeker, Trans Atlantic Diamonds, aangestel is om 'n Basiese Assesering van die voorgestelde aktiwiteite uit te voer. Anchor doen werk reg oor Suid-Afrika en ook in verskeie lande in Afrika en Wêreldwyd. Hulle werk sluit onder andere in omgewingsstudies en evaluerings, plant- en dieropnames, vissensusse, studies rakende die lewensbestaan van gemeenskappe, impakstudies vir beide die omgewing en gemeenskappe, Basiese Asseseringsprosesse en die ontwikkeling van omgewingswetgewing en bewaringsprogramme. Hulle studies fokus op verskeie habitate insluitende die see, vleilande, varswater en landelike gebiede.

Trans Atlantic Diamonds is voorgestel as die aansoeker. Hulle is 'n gelisensieërde, ongeslypte diamanthandelaar wat al sedert 1986 in die diamantbedryf betrokke is. Hulle is 'n onafhanklike, aanlyn diamantverkoopkanaal wat kopers en verkopers met mekaar verbind en 'n verkoopoplossing vir produsente, klein ambagsmynwerkers en verskaffers bied. Hulle is goed bekend in die diamantbedryf en het meer as 30 jaar ondervinding.

5. PROJEKOORSIG

Die doel van die voorlegging is om meer inligting oor die Basiese Assesseringsproses, prospekterwerk, potensiële impakte en versagtingsmaatreëls aan die gemeenskap te gee. Dit sal belanghebbendes in staat stel om die projek beter te verstaan en so betekenisvolle kommentaar te lewer. Die volgende onderwerpe is bespreek:

- Agtergrond van die projek
- Projek aktiwiteite
- Versagtingsmaatreëls

6. VRAE EN KOMMENTAAR

- Die deelnemers is bedank dat hulle na die voorlegging geluister het en die vloer is oopgemaak vir vrae en kommentaar.
- Cheruscha het ook gevra vir insette vanaf die gemeenskap in terme van wat hulle wil hê in ag geneem moet word deur die spesialis en die EAP, watter belangrike organisasies en mense gekontak moet word en wat hulle wil hê Anchor moet doen van hulle kant af.
- Daar is vir die deelnemers toestemming gevra of hulle op bandopname opgeneem mag word. Hulle het ingestem.
- Deelnemers is gevra om hulle self en hulle organisasie voor te stel.
- Die gemeenskap het saamgestem dat die vergadering nie woordeliks getranskribeer hoef te word nie, maar dat 'n opsomming van die belangrikste opmerkings en bekommernisse voldoende sal wees.

Vraag/ kommentaar

- Prospektering, veral boorwerk, sal modder produseer, wat 'n impak op die gebied se visbronne sal hê, en die gemeenskap stel voor dat 'n ander metode gebruik moet word om verswakking van watergehalte te voorkom.
- Die gemeenskap is ontevrede met die mynbedryf aangesien vorige mynmaatskappye beloftes aan die gemeenskap van Hondeklipbaai gemaak het, net om daardie beloftes te verbreek en die gemeenskap te laat vaar nadat die mynboubedrywighede voltooi is. Gevolglik is die gemeenskap mislei deur maatskappye soos Transhex en die De Beers-groep, en hulle wil nie weer mislei word nie. Vir die rede vra hulle deursigtigheid van alle prosesse betrokke vanaf die projekaansoek tot die finale besluitproses, en versoek dat alle beloftes aangeteken en nagekom moet word.
- Verskeie gemeenskapslede het hul teenstand teen die prospektering verklaar.

- Die gemeenskap het versoek dat alle toekomstige kennisgewings by die munisipale saal (dienspunt) opgerig moet word, en nie by die polisiestatie waar hulle die huidige kennisgewing van die voorafkonsultasievergadering gesien het nie.
- 'n Gemeenskapslid het voorgestel dat TAD en die gemeenskap 'n 50/50-vennootskap kan vorm, en bygevoeg dat hulle versekering sal benodig dat die voorgestelde aktiwiteite die gemeenskap sal bevoordeel.
- Die gemeenskap is bekommerd oor die gemeenskap se sosio-ekonomiese status nadat TAD die gebied verlaat en hul aktiwiteite voltooi het (m.a.w. 'n instandhoudingsplan nadat hulle hul aktiwiteite voltooi het is versoek).
- Die myne bevoordeel die gemeenskap op geen manier nie en skep geen meningvolle geleenthede vir die gemeenskap nie. Die beskikbare geleenthede laat nie toe dat hul arbeidsmag in diens geneem word nie.
- Die gebied se visbronne is reeds uitgeput, en mynbou- en eksplorasiëaktiwiteite sal die probleem vererger.
- Voordat enige aktiwiteit moet begin, sal die gemeenskap die resultate moet sien (d.w.s. voordele vir/beleggings in die plaaslike gemeenskap).
- Die gemeenskap het 'n sterk kulturele verbintenis met die see, en die see se hulpbronne ondersteun hul lewensbestaan.
- Trans Atlantic Diamonds is deur die gemeenskap gevra om te verklaar watter maatskappy vir prospekterregte aansoek doen. Hulle vra of dit die maatskappy wat in 2017 of 2021 gestig is wat aansoek doen, aangesien hierdie twee verskillende maatskappye verskillende eienaars het.
- Verskeie lede van die gemeenskap het kommer uitgespreek oor die vergaderingregistrasies en vrese uitgespreek dat Anchor die register kan verander en lieg, soos ander maatskappye in die verlede gedoen het. Gevolglik vra hulle ook vir deursigtigheid en wettigheid in alle kommunikasie tydens die prosesse vir openbare deelname.
- Die boorwerk sal die plaaslike visbevolking afskrik.
- Die gemeenskap sukkel reeds om visserspermitte te bekom, en hulle is bekommerd dat wanneer mynbou begin, die probleem nog erger sal word.
- Die gemeenskap wil weet wat die impak op die besluit om toekenning van prospekterregte sal wees as die gemeenskap die aansoek teenstaan. Hulle wil ook weet wat die waarborg is dat hulle besware wel aan die Departement voorgelê gaan word.
- Die gemeenskap is bekommerd oor die impak van die watergehalte op menslike gesondheid as gevolg van prospekteerverwante booraktiwiteite.
- Die gemeenskap versoek dat TAD 'n video verskaf van alle aktiwiteite wat tydens die operasionele fase sal plaasvind. Hierdie versoek sal die gemeenskap help om te verstaan wat die projek behels en moontlike gepaardgaande omgewings- en sosio-ekonomiese impakte. Byvoorbeeld, 'n video van die bentiese omgewing voor die aktiwiteite begin en die tipe prospekteergereedskap wat gebruik gaan word moet verskaf word.

Ten slotte, is drie primêre bekommernisse deur die gemeenskap uitgelig:

Eerstens is die gemeenskap veral bekommerd oor die potensiële impak van die voorgestelde prospekteraktiwiteite op die gebied se watergehalte. Tweedens, voordat die eienaar van Trans Atlantic Diamonds nie na Hondeklipbaai toe gekom het nie, sal die gemeenskapslede nie toelaat dat enige prospekteraktiwiteit plaasvind nie. Derdens is die kennisgewing- en deelnametydperke te kort, en die aansoek- en belanghebbendeprosesse moet verleng word weens 'n gebrek aan tyd vir inligting om die hele gemeenskap te bereik, en die wetgewings prosesse moet aangepas word nog voordat konsultasiefirmas betrokke raak.

7. AFSLUITING

Die deelnemers is bedank en die vergadering is beëindig.